

DE KLEINE PRINSES ONTWAAKT

Het is kwart over acht. De wekker loopt af. Wie heeft dat bedacht? Een wekker! En al om kwart over acht! Een onmenselijke tijd voor een prinses om op te staan. Prinses Marenne rekt zich uit en stapt uit bed. "Auw". Een zeurderige pijn dringt zich onder uit haar rug naar haar schouders op. "Weer een slechte nacht, laat me raden...". Half slaperig duwt ze met twee handen de uiteinden van haar matras omhoog. Daar ligt er weer één. Iemand in dit inspiratieloze paleis vindt het grappig regelmatig een erwt onder het matras van de kleine prinses te leggen. "Vraag me niet waarom...". Moe van de zoveelste uitvoering van deze flauwe grap bukt ze zich om het groene ding te pakken. Achteloos smijt ze de erwt uit het openstaande raam van de torenkamer. "Dat dat nu net vannacht weer moet gebeuren", verzucht ze.

Vandaag staat er een ontmoeting op haar agenda met de baas van het land. Dat is de baas van haar vader. Aan hiërarchie geen gebrek in dit kleine koninkrijk. "Iets over een kikker" weet ze over de aanleiding van het gesprek.

"Wat zal ik eens aantrekken?" Zuchtend sloft ze haar inloopkast binnen. De eerste jurk is te sexy, de tweede te conservatief, de derde te uitdagend en de vierde te weinigzeggend. Hoe belangrijk is een eerste indruk bij de baas van haar baas? Héél belangrijk, weet ze uit ervaring. Prinses Marenne denkt terug aan een onderzoek⁽¹⁾ waaraan ze heeft meegedaan. Ze moest kiezen welke vrouwen over de beste managementkwaliteiten beschikken. De deelnemers wisten niets over die kwaliteiten; ze kregen enkel informatie over de kleding van de vrouwen. Wat bleek: volgens de deelnemers hadden vrouwen in zakelijke en toch vrouwelijke kleding de beste managementkwaliteiten. Het ensemble met de beige broek, blazer en donkere blouse gaf volgens het onderzoek de beste indruk van de managementkwaliteiten van een vrouw.

Prinses Marenne kiest desondanks voor een zachte jurk van effen warmrood. "Ik hoef niet te scoren op managementkwaliteiten. De baas van dit land moet vertrouwen in mij krijgen".

Ze denkt terug aan het moment dat ze er met haar kleding volledig naast zat. Verkeerde outfit, verkeerde tekst. Alsof ze in een verkeerde film was beland. Eén groot fiasco. Sindsdien is ze alert op signalen uit haar omgeving. Wat ze van haar flater heeft onthouden, is even simpel als effectief: iemand categoriseert je

binnen 30 seconden in een sociale groep en ziet vooral de signalen die zijn oordeel bevestigen. Bovendien past hij alle vooroordelen klakkeloos op jou toe. Oftewel: stereotypering ⁽²⁾. Knappe prinses die zich daaraan onttrekt.

“Hoe ziet jouw stereotype beeld eruit?” vraagt prinses Marenne zichzelf af, terwijl ze zich in de levensgrote spiegel bekijkt. “Vrouw. Geen ontkomen aan. Stereotypering: attent, begripvol, sociaal, betrokken en gezellig. Oké, dat klinkt aan-nemelijk”.

De volgende categorie waartoe prinses Marenne behoort, blijkt lastiger te analyseren: werkend. Werkend betekent: staat in de maatschappij, heeft regelmaat, inkomen en is gedreven. Maar een werkende vrouw kent contradicties in de stereotypen. Ambitieuze en zorgzaam? Besluitvaardig en begripvol? Zelfverzekerd en inlevend? “Als de baas van mijn baas daar maar de juiste signalen uit oppakt”, verzucht ze. “Nog meer vooroordelen op basis van een categorie? Wat te denken van koninklijk? Vooroordelen te over: hiërarchisch, formeel, procedureel, lintjesknipper, kan niet voor zichzelf praten...”.

Moedeloos zakt prinses Marenne op haar met ganzendons gevulde dekbed. "Auw!" Ze voelt wederom de steek in haar rug van de ongemakkelijke nacht die ze op de erwt heeft doorgebracht. Het huilen staat haar nader dan het lachen. "De eerste indruk op basis van een rode jurk is niet 'hoge managementkwaliteiten'. En dat samen met de stereotypen van een werkende vrouw; twee categorieën die conflicterende aspecten in zich hebben... Dat wordt een forse zelfpresentatie, prinsesje!" spreekt prinses Marenne zichzelf vorstelrijk toe ⁽³⁾.

De logge hond van haar broer sjokt met haar mee de trap af van haar kamer naar de centrale hal van het paleis. Of liever gezegd: hij loopt haar in de weg. Op de onderste trede blijft hij languit liggen, alsof hij zeggen wil: "Eerst moet je mij nog omzeilen". Prinses Marenne neemt een grote stap, springt over de kortharige hond en botst tegen de volgende barricade aan: haar grote broer, Big Brother in levenden lijve. "Zo, klaar voor de intake met uw opdrachtgever, mevrouw de projectmanager?" De minachting druipt ervan af. Typisch Bas Berend. Uit de hoogte blazen om een zelfverzekerde indruk te maken. Je staat bij voorbaat op achterstand. En altijd argumenteren op inhoud. Wat heeft ze een hekel aan dit gedrag! Inmiddels weet ze hoe ze hem effectief kan beïnvloeden en ze reageert razendsnel. "Mevrouw de wat...? Ha, Big Brother houdt me weer in de gaten en wil me behoeden voor falen. Dit keer heb ik je advies niet nodig broertje, ik heb me grondig voorbereid", zegt ze, denkend aan de uitgebreide analyse over haar kleding en het effect daarvan op Otto de Graaf.

"Oh, ja? Waar is je CV? Je portfolio? Je vragenlijst? Hoe ga jij je profileren bij Otto? Hoe ga jij jezelf verkopen zusje?" Zonder het antwoord af te wachten, draait hij zich om en loopt de hal uit. "Arrogante vent", sist prinses Marenne hem na. Toch heeft hij haar aan het denken gezet. "CV, portfolio, verkopen? Word ik projectmanager? Wat is dat en wat doet die? Wat is een project?" De paniek krijgt vat op haar. Dat is geen goede voorbereiding op de kennismaking met de regeringsleider van het land. "Hé, ik daar...?!" ⁽⁴⁾, zegt ze tegen haar spiegelbeeld. "Stoppen met die onzin! Ik hoef me niet te verkopen... Ik hoef me niet op de inhoud voor te bereiden! Ik ... We moeten zien uit te vinden of we elkaar wat te bieden hebben, of we kunnen samenwerken, of we elkaar vertrouwen... Verkopen... pfff ... áls er al iemand is die zich moet verkopen, ben ik het in ieder geval niet! Wat een onzin... jezelf verkopen...".

DE SCHOONHEID VAN EEN REGERINGSGEBOUW

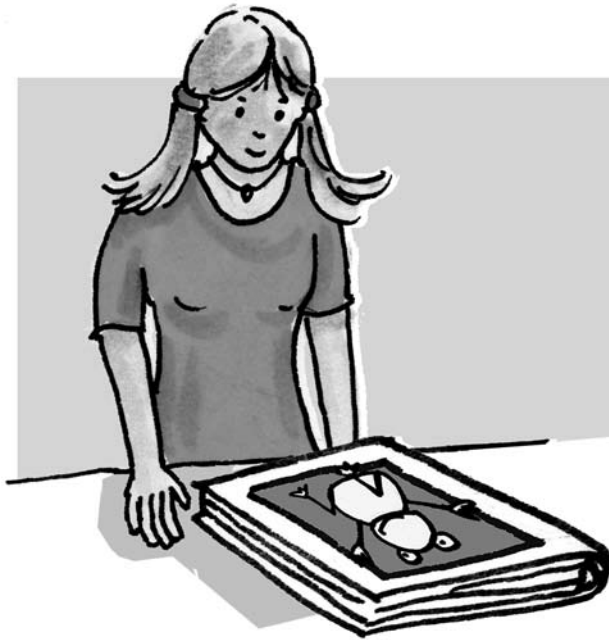
Ze zit ruim twintig minuten te wachten in een koude en saaie gang. "Geen man van de klok", denkt ze. En dat is hij ook niet. Otto de Graaf heeft wel wat anders aan zijn hoofd dan het bijpraten van prinses Marenne. Hij wil zijn probleem oplossen! "Wat vind ik hiervan?" denkt prinses Marenne, die gewend is op haar wenken en vooral op de klok te worden bediend. Terwijl wachtminuut 25 ingaat, vraagt ze zichzelf af: "Heb ik er last van? Dan ga ik er iets van zeggen. Wil ik weten waarom hij mij laat wachten? Dan moet ik ernaar vragen. Zegt dit iets over onze verhouding? Dan snijd ik dat onderwerp aan".

"Maar wat als hij écht zonder blikken of blozen mensen laat wachten? En het niet zo nauw neemt met afspraken?" Voor de tweede keer die ochtend overvalt haar een lichte paniek. "Ik kan hem niet veranderen. Zijn vrouw en psycholoog zijn dat ook niet gelukt. Bovendien: wanneer ben ik zelf voor het laatst veranderd op verzoek van iemand...? Nou, dan maar opvoeden. Kinderloos en nu al opvoeden". Prinses Marenne gaat Otto de Graaf niet vertellen hoe de wereld in elkaar zit, wat de regels zijn en waar gevaren loeren! Dat werkt niet. "Je bent mijn moeder niet!" hoort ze hem in gedachten sissen. "Negeren dan maar? Ja, hallo! Maar ik stoor me er wel aan! Als veranderen, opvoeden en negeren niet werken, blijft er nog één strategie over", denkt prinses Marenne schouderophalend. "Gewoon zeggen dat ik er last van heb, erop vertrouwen dat hij zich dat aantrekt en dat het over gaat. Anders moet ik me aanpassen aan zijn nukken. Laat ik hem nemen zoals hij is. Er is vast een manier om hiermee om te gaan".

"Mevrouw de prinses? De heer De Graaf verwacht u...".

DE BLAUWE KIKKER

De woorden van Otto de Graaf tolleren als ballen in een bingomachine door haar hoofd: verandering, mooier en slimmer werken, redesign, implementeren, ontwikkeling, interne en externe communicatie... de blauwe kikker. "De blauwe kikker?" Prinses Marenne staart naar een plastic map met een stapel A4'tjes erin. Het bovenste blaadje is er vaak uitgehaald. Er zit een flauwe verticale vouwlijn aan de linkerkant van de pagina. "Dat er geen betere hulpmiddelen zijn voor het opbergen van papier dan deze map ..." denkt ze mistroostig. Prinses Marenne staart naar de blauwe kikker die de voorkant siert.

“En dus dacht ik: als prinses Marenne nu eens projectmanager wordt van dit project!” Triomfantelijk kijkt Otto de Graaf haar aan. Blijkbaar moet zij nu blijdschap ervaren. Otto de Graaf heeft háár, een prinses zonder ervaring, maar met kennis van blauwe kikkers, gekozen tot projectmanager. Blijdschap? Trots? Niets is minder waar. En affiniteit met het onderwerp? Omdat ze ooit een kikker van kleur heeft zien veranderen...

Prinses Marenne beseft dat ze zojuist de vraag, de opdracht, het project of hoe je het ook noemt, op haar bordje heeft laten leggen. De blauwe kikker lijkt nu haar verantwoordelijkheid. “Het overdragen van verantwoordelijkheid, daar moeten we het nog over hebben”, denkt ze aarzelend.

“Blauw refereert aan de kleur van werken en denken. De kikker staat symbool voor het potentieel om te veranderen en het onverwachte te doen ⁽⁵⁾. De kikker kan een vermomde prins zijn. Maar een kikker staat ook symbool voor vrede, plezier, transformatie, evolutie, hergeboorte en geluk ⁽⁶⁾. Mooi, hè, die blauwe kikker?” schatert Otto de Graaf. “Weet jij dat blauwdenken zoveel betekent als denken waarbij de uitkomst van tevoren vaststaat. Een resultaat dat goed te omschrijven en te garanderen is. De blauwdruk staat voor het ontwerp of de tekening die men realiseert of implementeert”.